

Anteckningar förda vid sammanträde med arbetsgruppen för Projekt Varg den 22 november 1976, klockan 13.00, i Svenska Naturskyddsföreningens sammanträdesrum, S:t Eriksgatan 58, Stockholm.

Närvarande: Ingemar Ahlén, Anders Bjärvall, Bertil Haglund (ordförande), Håkan Hallander, Mart Marend (sekreterare)

§ 1

Ordföranden hälsade de närvarande välkomna och förklarade sammanträdet öppnat.

§ 2

Mart Marend redogjorde kortfattat för projektets framåtskridande. Särskilt nämndes den stora publicitet som "Rapport från Projekt VARG" medfört. Beträffande djurparksdelen kommer stamboken inom kort överföras till särskilda stamkort, vidare kommer Pelle Palm, Skansen, överta arbetet med själva stamboken. Ett glädjande besked var att WWF satt upp ett nytt internationellt projekt "Projekt 1501 - The Wolf in Fennoscandia - Conservation Programme".

Håkan Hallander meddelade att han vid halvårsskiftet överlämnat djurparksdelen, till Mart Marend. Ordföranden tackade Håkan för hans insatser och uttryckte förhoppningen om att projektet även i framtiden skall få del av Håkans erfarenheter.

§ 3

Såväl Anders, Bertil som Mart deltog i det nordiska vargsymposiet i Röros i oktober. De övriga mötesdeltagarna informerades kort om det som behandlats vid mötet i Norge.

Situationen i Finland

Vid mötet i Röros föreslogs att man från så många olika håll som möjligt skall sända brev och skrivelser till jordbruksministern i Finland och påtala vikten av att vargen i Finland får ett tillfredställande skydd.

Bertil Haglund underströk att kravet skall uttryckas som: "skydda vargen så att den klarar sig i Norden" och inte bara ett onyanserat krav på fridlysning.

Anders påpekade att det vore en utmärkt uppgift för SNF:s kretsar att skriva till finska jordbruksministern, detsamma gäller lokalklubbar av Fältbiologerna. Även privatpersoner bör göra sin röst hörd. Mart tar de nödvändiga kontakterna för att få iväg så många brev som möjligt till Finland.

Mötet föreslog att man från SNF skall sända en skrivelse och att man i den bör ha med en fråga om tillförlitligheten av vargförekomsten i Finland särskilt mot bakgrunden att en eventuell reglering av vargstammen måste anpassas till vargtillgången och ej som den förra vintern beslutade avskjutningen på 10 vargar, som var en ren "skrivbordsprodukt".

Ingemar påpekade vikten av uppgifter om hur mycket djur som rivs av varg i Finland. Uppskattningen av vargantalet i Finland tycks baseras på enskilda observationer och kan vara något osäkra. Det vore därför värdefullt att få dessa kompletterade med uppgifter om rivna tamdjur och övriga bytesdjur.

Slutligen meddelade Anders att naturskyddsorganisationer i de finska renskötselområdena inbjudit representanter för Länsstyrelsen i Norrbotten för diskussioner i vargfrågan.

Situationen i Norge

Anders meddelade att det för närvarande inte finns mycket vi i Sverige kan göra för att få säkrare uppgifter om vargsituationen i SO-Norge.

Alf Johnels, som tyvärr ej kunde närvara, framförde kort före mötet att han vid eventuellt fältarbete i gränstrakterna i Hedmark - Värmland - Dalarna kan hjälpa till med att ordna bidrag för att täcka kostnaderna. Anders sade att Naturvårdsverket troligen kommer att stå för eventuella kostnader och att han planerar någon slags kontroll på svenska sidan om gränsen.

Vidare underströks värdet av att samla information om relationen mellan varg och bytesdjur i området då det kan ge besked om hur varg klarar sig i nordisk barrskogsmiljö.

Situationen i hela Norden

Anders påtalade särskilt vikten av att höja rovdjursfrågan till myndighetsnivå. Han nämnde också att J-O Pettersson tagit upp frågan med Valfrid Paulsson, vilket är ett direkt resultat av diskussionerna i Röros om de nordiska ländernas gemensamma förvaltning av våra stora rovdjur.

§ 4

Den fortsatta verksamheten inom projektet diskuterades. Rörosmötet kom till slutsatsen att man i första hand skall sträva efter att skydda vargen i Finland, att undersöka vargsituationen i Norge och att fortsätta med avelsarbetet. Mart meddelade att han beräknat att det kommande året kräver en arbetsinsats på dryga tre månader för kontakter med djurparker, slutputsningen på stamboken, information och arbetet inom arbetsgruppen.

Den från Skånes Djurpark inkomna fakturan diskuterades. Håkan redogjorde kort för bakgrunden till att den kommit till stånd. Samtliga mötesdeltagare var eniga om att fakturan ej skall betalas eftersom ingen överenskommelse gjorts om ersättning till djurparken. Däremot skulle, om det är nödvändigt för att bibehålla goda relationer med djurparken, ett symboliskt bidrag kunna utbetalas. Vidare ansåg gruppen att frågan måste lösas så att det i framtiden ej uppstår liknande situationer. Diskussioner skall göras med de inblandade, så att eventuella överenskommelser är klart uttalade. Sven Wahlberg, som tyvärr ej kunde närvara, hade tidigare per brev åter rest frågan om kontrakt med de inblandade djurparkerna. Håkan förklarade att då kontraktsförslaget framlades, var ingen djurpark intresserad av att binda upp sig i något kontrakt.

Eftersom fakturan är ställd till SNF får föreningen svara på fakturan efter att ha tagit del av gruppens diskussion.

§ 5

Avelsunderlaget i genbanken diskuterades. Ingemar ställde sig tveksam till att ha ett så begränsat underlag, av två vildfångade syskonpar, och underströk att man bör tillföra ytterligare avelsmaterial. Angående de estniska vargarna kunde Mart meddela att Domänverket under våren erbjudits 10 vargar som vildfångats och som var stationerade i Tallin Zoo. Domänverket tackade nej men bad att få återkomma om behov uppstod. Ingemar framförde att polska och baltiska vargar sannolikt kan vara mer lika de vargar som tidigare funnits i södra och mellersta Sverige än de som nu finns i norr. Trots att östersjön delat populationerna åt en tid borde tidsfaktorn betyda mindre än avståndet från mellansverige till fjälltrakterna. De polska och baltiska vargarna torde vara bättre anpassade för de i mellansverige rådande ekologiska förutsättningarna än vad nordskandinaviska vargar är.

För att ytterligare belysa frågan och att möjliggöra en utvidgning av genbanken föreslog Ingemar en undersökning av vargens geografiska variation. Gruppen uppdrog därför åt Ingemar att ta reda på vem som kan tänkas ha kunskaper och möjligheter att genomföra en dylik undersökning. Vidare skall Mart förhöra sig med berörda museer om vilket material, som där finns tillgängligt.

Bland övriga frågor som kom upp under sammanträdet gång kan följande nämnas:

Visar det sig att det finns en grupp vargar i Hedmark kan det innebära att ett eventuellt störhågn för ekologiska vargstudier ej behövs då man kan samla de nödvändiga upplysningarna från fritt levande vargar i ett motsvarande område.

Bertil nämnde att en vargstam ej bör vara "totalfridlyst". Tidvis bör vargarna jagas så att "vargarna vet att människan är farlig".

§ 6

Då inget mer fanns att tillägga avslutades mötet, tyvärr i ordförandens frånvaro som något tidigare måst lämna sällskapet.

Mart Marend